מבוא לכלכלה ללא כלכלנים

תוכן העניינים

1. עקומת תמורה ומסחר בינלאומי 1
2. התנהגות יצרן - פונקציות ייצור 5
3. התנהגות יצרן - פונקציית הוצאות 14
4. הביקוש ..... (ללא ספר)
5. שיווי משקל בתחרות משוכללת 17
6. התערבות ממשלה במשק סגור ..... (ללא ספר)
7. התערבות ממשלה במשק פתוח (ייצוא וייבוא) ..... (ללא ספר)
8. חשבונאות לאומית 21
9. הביקושים - מודל ml-si ..... (ללא ספר)
10. בנקים וכמות הכסף ..... (ללא ספר)
11. מאזן התשלומים ושוק מטבע חוץ 27

מבוא לכלכלה ללא כלכלנים

פרק 1 - עקומת תמורה ומסחר בינלאומי

תוכן העניינים

1. כללי 1

עקומת תמורה ומסחר בינלאומי:

שאלות:

1) להלן מספר טענות לגבי עקומת התמורה:

א. עקומת התמורה תגדל (תצא החוצה) אם תקטן האבטלה במשק.

ב. עקומת התמורה תגדל (תצא החוצה) אם המשק יעבור ממצב לא יעיל למצב יעיל.

ג. עקומת התמורה תגדל (תצא החוצה) אם יחול שיפור טכנולוגי בייצור אחד המוצרים.

ד. עקומת התמורה תגדל (תצא החוצה) יקטן מספר העובדים.

ה. עקומת התמורה תגדל (תצא החוצה) אם המשק יקבל מענק מאחד המוצרים.

2) משק מייצר את מוצר X ומוצר Y באמצעות עובדים בלבד.
להלן מספר טענות לגבי המשק כאשר הוא מייצר משני המוצרים ונמצא על עקומת התמורה:

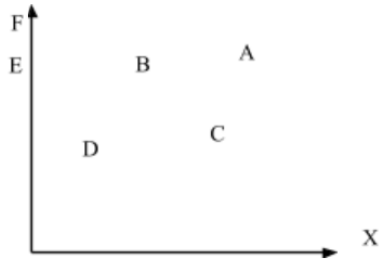
א. המשק מייצר באופן יעיל ולכן הגדלת הייצור של מוצר X מחייבת ויתור על מוצר Y.

ב. ההוצאה האלטרנטיבית השולית לייצור כל אחד מן המוצרים יכולה להיות חיובית או אפס.

ג. המשק מייצר באופן יעיל ולכן ניתן להגדיל את הייצור של מוצר אחד מבלי להקטין את הייצור של המוצר השני.

ד. על מנת להגדיל ייצור מוצר X אפשר להעביר עובדים מייצור מוצר X לייצור מוצר Y.

3) להלן תרשים של עקומת תמורה ומספר נקודות הנמצאות ביחס מסוים לעקומה:

להלן מספר טענות לגבי התרשים:

א. הייצור בנקודה E אינו יעיל יותר מהייצור בנקודה B.

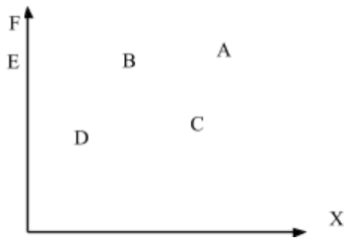
ב. הייצור בנקודה A יעיל יותר מהייצור בנקודה B.

ג. הייצור בנקודה C יעיל יותר מהייצור בנקודה B.

ד. הייצור בנקודה D יעיל יותר מהייצור בנקודה B.

לפתרון מלא בסרטוני וידאו היכנסו ל-www.GooL.co.il
כתב ופתר – עופר לוי ©

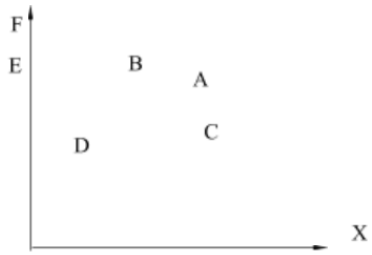
4) להלן תרשים של עקומת תמורה ומספר נקודות הנמצאות ביחס מסוים לעקומה:

להלן מספר טענות לגבי התרשים:

א. ההוצאה האלטרנטיבית השולית לייצור מוצר X חיובית בנקודות D ו-E.
ב. ההוצאה האלטרנטיבית השולית לייצור מוצר X חיובית בנקודות B ו-C.
ג. במעבר מנקודה D לנקודה B, ניתן להגדיל את ייצור מוצר Y רק ע"י ויתור על מוצר X.
ד. במעבר מנקודה C לנקודה B, ההוצאה האלטרנטיבית השולית לייצור מוצר X גדלה.

5) להלן תרשים של עקומת תמורה ומספר נקודות הנמצאות ביחס מסוים לעקומה:

להלן מספר טענות לגבי התרשים:

א. שיפור טכנולוגי בייצור מוצר X יכול לאפשר למשק לייצר בנקודה F.
ב. שיפור טכנולוגי בייצור מוצר Y לא יכול להביא לגידול בייצור שני המוצרים.
ג. אם, במצב המוצא, המשק מייצר בנקודה E, אזי שיפור טכנולוגי בייצור מוצר X לא יכול להביא לגידול בייצור שני המוצרים.
ד. מענק שהמשק מקבל ממוצר X יכול להביא את המשק לייצר בנקודה A.

6) להלן מספר טענות לגבי עקומת התמורה:

א. גידול בכמות גורמי הייצור תגדיל בהכרח את עקומת התמורה.
ב. ייצור יעיל מחייב תעסוקה מלאה של כל גורמי הייצור.
ג. אם המשק נמצא על גבול אפשרויות הייצור הוא מייצר באופן יעיל.
ד. אם חלק מגורמי הייצור מובטלים, הרי שניתן להגדיל את התפוקה של מוצר אחד ללא ויתור על המוצר השני.

לפתרון מלא בסרטוני וידאו היכנסו ל-www.GooL.co.il
כתב ופתר – עופר לוי ©

7) להלן מספר טענות לגבי עקומת התמורה של משק בעל גורם ייצור יחיד (עבודה). איזו מהטענות הבאות אינה נכונה:

א. גידול בכמות גורמי הייצור תגדיל בהכרח את עקומת התמורה.
ב. ייצור יעיל מחייב תעסוקה מלאה של כל גורמי הייצור.
ג. אם המשק נמצא על גבול אפשרויות הייצור הוא מייצר באופן יעיל.
ד. אם חלק מגורמי הייצור מובטלים, הרי שההוצאה האלטרנטיבית השולית לייצור יחידת מוצר נוספת היא חיובית.

8) משק מייצר את מוצר X ומוצר Y באמצעות עובדים בלבד. להלן מספר טענות:

א. אם הכמויות המקסימליות שהמשק יכול לייצר משני המוצרים שוות, אזי ההוצאה האלטרנטיבית השולית לייצור מוצר X שווה 1.
ב. אם המשק מייצר כמויות שוות משני המוצרים, אזי ההוצאה האלטרנטיבית השולית לייצור מוצר X שווה 1.
ג. אם הכמויות המקסימליות שהמשק יכול לייצר משני המוצרים שוות, אזי ההוצאה האלטרנטיבית הממוצעת לייצור מוצר X שווה 1, אם המשק מייצר רק את מוצר X.
ד. אם המשק מייצר כמויות שוות משני המוצרים, אזי ההוצאה האלטרנטיבית השולית לייצור מוצר X שווה 1, רק אם עקומת התמורה ליניארית.

9) במשק הישראלי מייצרים מוצרי מזון ומוצרי בידור. כעת החליטו להעביר חלק מן הפועלים מייצור מזון לייצור מוצרי בידור. התברר שתפוקת מוצרי הבידור גדלה בעוד תפוקת מוצרי המזון לא השתנתה.
איזו מן הטענות הבאות המתייחסת למעבר הפועלים אינה נכונה:

א. במצב המוצא, הייצור במשק לא היה יעיל.
ב. התפוקה השולית של הפועלים שהועברו הייתה חיובית בשני המוצרים.
ג. התפוקה השולית של הפועלים שהועברו הייתה חיובית בייצור מוצרי בידור ואפס בייצור מוצרי מזון.
ד. ההוצאה האלטרנטיבית השולית לייצור מוצרי בידור הייתה אפס.

10) אם ידוע שהמשק מייצר תמיד כמויות חיוביות משני המוצרים ונמצא על עקומת התמורה, אזי:

א. ההוצאה האלטרנטיבית השולית בייצור שני המוצרים גדולה מאפס.
ב. אם בנוסף נתון שהמשק מייצר כמות שווה משני המוצרים, אזי ההוצאה האלטרנטיבית השולית שווה ל-1.
ג. אם בנוסף נתון שחלק מגורמי הייצור אינם מועסקים, אזי המשק אינו מייצר ביעילות.
ד. גידול בכמות של אחד מגורמי הייצור יביא בהכרח לגידול בכמות המיוצרת ממוצר Y.

לפתרון מלא בסרטוני וידאו היכנסו ל-www.GooL.co.il
כתב ופתר – עופר לוי ©

11) משק מייצר את מוצר X ומוצר Y באמצעות עובדים בלבד.
ידוע שהתפוקה השולית של העובדים קבועה בשני המוצרים.
איזו מן הטענות הבאות אינה נכונה:
א. עקומת התמורה של המשק ליניארית.
ב. ההוצאה האלטרנטיבית השולית לייצור מוצר X קבועה ושווה להוצאה האלטרנטיבית השולית לייצור מוצר Y.
ג. אם הכמויות המקסימליות שהמשק יכול לייצר משני המוצרים שוות, אזי ההוצאה האלטרנטיבית השולית לייצור מוצר X שווה 1.
ד. ההוצאה האלטרנטיבית השולית לייצור מוצר X שווה להוצאה האלטרנטיבית הממוצעת לייצור מוצר X.

12) להלן מספר טענות לגבי עקומת התמורה:
1. אם התפוקה השולית של גורם הייצור חיובית וקבועה בייצור שני המוצרים, עקומת התמורה תהיה ליניארית.
2. רק אם התפוקה השולית של גורם הייצור חיובית ופוחתת בייצור שני המוצרים, עקומת התמורה תהיה קמורה (רגילה).
3. אם קיימים שני גורמי ייצור שונים והתפוקה השולית של שני גורמי הייצור חיובית וקבועה בייצור שני המוצרים, עקומת התמורה תהיה קו שבור בעל שני קטעים.

א. רק טענה 1 נכונה.
ב. רק טענה 2 נכונה.
ג. רק טענה 3 נכונה.
ד. טענות 1 ו-2 נכונות.

תשובות סופיות:

1) ג'	**2)** א'	**3)** א'	**4)** ב'	**5)** ג'
6) ג'	**7)** ד'	**8)** ג'	**9)** ב'	**10)** א'
11) ב'	**12)** א'			

לפתרון מלא בסרטוני וידאו היכנסו ל-www.GooL.co.il
כתב ופתר – עופר לוי ©

מבוא לכלכלה ללא כלכלנים

פרק 2 - התנהגות יצרן - פונקציות ייצור

תוכן העניינים

1. כללי 5

פונקציות ייצור בטבלה:

שאלות:

1) להלן מספר טענות לגבי הקצאה יעילה (הניחו שחוק התפוקה שולית הפוחתת מתקיים):

א. כדאי להעסיק פועל כל עוד תפוקתו השולית חיובית.
ב. כדאי להעסיק פועל עד שתפוקתו השולית שווה אפס.
ג. כדאי להעסיק פועל כל עוד תפוקתו השולית אינה פוחתת.
ד. כדאי להעסיק פועל כל עוד תפוקתו השולית גבוהה או שווה לשכר שלו.

2) להלן מספר טענות לגבי הקצאה יעילה (הניחו שחוק התפוקה שולית הפוחתת מתקיים):

א. גידול במספר גורמי הייצור הקבועים (שדות) בלבד מקטין את התפוקה השולית שלהם ומגדיל את התפוקה השולית של גורם הייצור המשתנה (פועלים).
ב. גידול במספר גורמי הייצור הקבועים (שדות) בלבד מגדיל את התפוקה השולית שלהם ומקטין את התפוקה השולית של גורם הייצור המשתנה (פועלים).
ג. תפוקתו השולית של גורם הייצור הקבוע (שדה או מכונה) שווה לתפוקתו השולית של גורם הייצור המשתנה (פועלים).
ד. כל הטענות אינן נכונות.

3) משק מייצר באמצעות גורמי ייצור קבועים (שדות או מכונות) ובאמצעות גורמי ייצור משתנים (פועלים) בתנאי תפוקה שולית פוחתת.
להלן מספר טענות:

א. גידול במספר הפועלים יקטין את התפוקה הכוללת.
ב. גידול במספר המכונות יקטין את התפוקה הכוללת.
ג. גידול במספר המכונות והפועלים בו זמנית יקטין את התפוקה השולית של שניהם.
ד. כל הטענות האחרות אינן נכונות.

לפתרון מלא בסרטוני וידאו היכנסו ל-www.GooL.co.il
כתב ופתר – עופר לוי ©

4) להלן פונקציית הייצור של שדה חיטה המצוי בבעלותו של בעל שדה יחיד:

מספר פועלים	תפוקה כוללת בק"ג ביום עבודה
1	80
2	150
3	210
4	260
5	300
6	290

בעל השדה יכול להעסיק פועלים בשכר של 200 ₪ ליום.
ק"ג חיטה נמכר בשוק החופשי בסך של 5 ₪ לק"ג.
מכאן ש:

א. כדאי לבעל השדה להעסיק 4 פועלים.
ב. רווחי בעל השדה יהיו 600 ₪ ליום עבודה.
ג. התפוקה השולית של הפועלים עולה ואחר כך פוחתת.
ד. ההוצאה השולית לייצור ק"ג חיטה עולה עם גידול בתפוקה.

5) בקיבוץ חרמש יש 10 שדות מסוג א' ו-10 שדות מסוג ב'. בכל שדה ניתן לגדל חיטה בלבד. להלן יכולת הייצור של כל שדה בשנה חקלאית.
בקיבוץ יש 50 חברים המסוגלים לעבוד בשדות.

מספר פועלים	שדה א' – תפוקה כוללת בטון	שדה ב' – תפוקה כוללת בטון
1	80	65
2	150	110
3	210	150
4	260	180
5	300	200
6	290	210

א. התפוקה הכוללת של המשק היא 3,050 טון חיטה.
ב. התפוקה השולית של הפועלים היא 60 טון חיטה.
ג. אם מחיר טון חיטה שווה 50 ₪, אזי שכר הפועלים הוא 50 ₪.
ד. התפוקה השולית של שדה ב' הוא 20 טון חיטה.

לפתרון מלא בסרטוני וידאו היכנסו ל-www.GooL.co.il
כתב ופתר – עופר לוי ©

6) קיבוץ חרמש, מהשאלה הקודמת, הכשיר את שדות ב' לגידול של כותנה.
ידוע שמחיר טון חיטה הוא 500 ₪ ומחיר טון כותנה הוא 1,000 ₪.
א. ערך התפוקה הכוללת של המשק הוא 200,000 ₪.
ב. ערך התפוקה השולית של הפועלים הוא 40,000 ₪.
ג. כל החברים יועסקו בגידול כותנה.
ד. שכרו של כל חבר הוא 35,000 ₪.

7) קיבוץ חרמש, שאינו יורד מהכותרות, מקבל הצעה מהקיבוץ השכן לקבל שדה נוסף, שבו ניתן לגדל כותנה (בנוסף לשדות ב' שהוכשרו לעניין בשאלה 2).
בתמורה מבקש הקיבוץ השכן לקבל חבר אחד מקיבוץ חרמש, שיעבוד אצלו וכן סכום כסף נוסף.
א. העסקה, בכל מקרה, אינה כדאית לקיבוץ חרמש.
ב. העסקה, בכל מקרה, כדאית לקיבוץ חרמש.
ג. העסקה רווחית לקיבוץ חרמש, רק אם סכום הכסף יהיה נמוך מ-10,000 ₪.
ד. העסקה רווחית לקיבוץ חרמש, רק אם סכום הכסף יהיה נמוך מ-20,000 ₪.

8) ליצרן מכונות לעיבוד לוחות עץ, מכונות בעלות יכולת ייצור שונה המוצגת להלן.
שכר כל פועל במשק-100 ₪ ליום עבודה והתשלום המתקבל בגין עיבוד לוח הוא 20 ₪.

תשומת עבודה	מכונה א' – מספר לוחות ביום	מכונה ב' – מספר לוחות ביום	מכונה ג' – מספר לוחות ביום
1	12	15	8
2	20	25	15
3	27	30	21
4	32	31	24
5	33	31	26

איזו מהטענות אינה נכונה:
א. היצרן יעסיק 10 פועלים.
ב. היצרן יהיה מוכן להחכיר את כל המכונות תמורת 650 ₪.
ג. היצרן יהיה מוכן להחכיר את מכונה א' תמורת 240 ₪ לפחות.
ד. התפוקה השולית של הפועלים פוחתת בכל המכונות.

לפתרון מלא בסרטוני וידאו היכנסו ל-www.GooL.co.il
כתב ופתר – עופר לוי ©

9) יצרן המייצר את מוצר X, בעל 2 מכונות עם יכולת ייצור שונה המוצגת להלן:

תשומת עבודה	מכונה א'	מכונה ב'
1	24	26
2	36	48
3	44	66
4	50	80

נתון שמחיר מוצר X בשוק הוא 10 ₪ ושכר הפועלים הוא 200 ₪.

א. היצרן יעסיק 4 פועלים.
ב. היצרן יהיה מוכן להחליף את מכונה ב' תמורת מכונה א' נוספת ו-50 ₪.
ג. היצרן יהיה מוכן להחכיר את מכונה א' תמורת 30 ₪ לפחות.
ד. החלפת מכונה א' במכונה מסוג ב' כדאית, רק אם עלות ההחלפה נמוכה מ-50 ₪.

10) בהמשך לנתוני השאלה הקודמת הממשלה החליטה לסבסד את השכר למעסיקים ב-25%. מכאן ש:

א. היצרן יעסיק 3 פועלים.
ב. רווחי היצרן יגדלו ב-150%.
ג. היצרן יהיה מוכן להחכיר את מכונה א' תמורת 100 ₪ לפחות.
ד. כל הטענות האחרות אינן נכונות.

11) מפעל מייצר בתנאי תפוקה שולית פוחתת מההתחלה עם גידול בתפוקה. להלן מספר טענות:

א. התפוקה הממוצעת פוחתת עם גידול בתפוקה וגבוהה מהתפוקה השולית מעבר לעובד הראשון.
ב. התפוקה הממוצעת קבועה.
ג. הגדלת מספר העובדים פי 2 תגדיל את התפוקה פי 2.
ד. הקטנת מספר העובדים ב-50% תקטין את התפוקה הכוללת ביותר מ-50%.

12) מפעל מייצר בתנאי תפוקה שולית עולה בהתחלה עד לשלושה עובדים ולאחר מכן פוחתת ככל שהתפוקה גדלה.
להלן מספר טענות:

א. התפוקה הממוצעת עולה גם כן עד לשלושה עובדים ופוחתת לאחר מכן.
ב. התפוקה הממוצעת קבועה.
ג. הגדלת מספר העובדים משלושה עובדים לשישה עובדים תגדיל את התפוקה בפחות מפי 2.
ד. התפוקה השולית של העובד הרביעי יכולה להיות גבוהה יותר מהתפוקה השולית של העובד השני.

לפתרון מלא בסרטוני וידאו היכנסו ל-www.GooL.co.il
כתב ופתר – עופר לוי ©

13) בעיירה פלדטאון יש 10 קווי ייצור פלדה מסוג א' ועוד 8 קווי ייצור פלדה מסוג ב'. לכל קו ייצור יש בעלים משלו. בעיירה יש 38 פועלים המתחרים ביניהם על מקום העבודה. להלן פונקציית הייצור של כל קו ולאחר מכן מספר טענות:

תשומת עבודה לשנה	תפוקה בטונות קו ייצור א'	תפוקה בטונות קו ייצור ב'
1	11	12
2	18	22
3	24	30
4	29	32
5	32	31

א. התפוקה השולית של הפועלים היא 10 טון פלדה.
ב. רווחי בעלי קו מסוג א' הם 5 טון פלדה.
ג. רווחי בעלי קו מסוג ב' הם 6 טון פלדה.
ד. התפוקה השולית של קו ייצור מסוג ב' היא 9 טון פלדה.

14) בעיר סווטש יש 100 קווי ייצור שעונים מסוג א' ועוד 50 קווי ייצור שעונים מסוג ב'. לכל קו ייצור יש בעלים משלו. בעיירה יש 280 פועלים המתחרים ביניהם על מקום העבודה. כל שעון נמכר בשוק במחיר של $100.
להלן פונקציית הייצור של כל קו ולאחר מכן מספר טענות:

תשומת עבודה לשנה	תפוקה ביחידות קו ייצור א'	תפוקה ביחידות קו ייצור ב'
1	110	120
2	180	220
3	240	250
4	250	270
5	260	280

א. התפוקה השולית של הפועלים היא 120 שעונים.
ב. רווחי בעלי קו מסוג א' הם $4000.
ג. רווחי בעלי קו מסוג ב' הם $1500.
ד. התפוקה השולית של קו ייצור מסוג ב' היא 70 שעונים.

15) בהמשך לנתוני השאלה הקודמת, ידוע שכתוצאה משריפה נהרסו 15 קווי ייצור מסוג ב'. כתוצאה מכך:
א. התפוקה השולית של הפועלים תגדל.
ב. רווחי בעלי קו מסוג א' לא ישתנו.
ג. רווחי בעלי קו מסוג ב' לא ישתנו.
ד. התפוקה השולית של קו ייצור מסוג ב' תגדל.

לפתרון מלא בסרטוני וידאו היכנסו ל-www.GooL.co.il
כתב ופתר – עופר לוי ©

16) לרשות המשק יש 3 מכונות לייצור בובות עץ. המכונות בעלות יכולת ייצור שונה המוצגת להלן. במשק יש 6 פועלים.

תשומת עבודה	מכונה א' – מספר בובות ביום	מכונה ב' – מספר בובות ביום	מכונה ג' – מספר בובות ביום
1	12	15	8
2	20	25	14
3	27	30	19
4	32	31	23
5	33	31	26

בהינתן שהמשק מקצה באופן יעיל את הפועלים:

א. היצרן יעסיק 2 פועלים בכל אחת מהמכונות.
ב. היצרן יהיה מוכן להחליף מכונה מסוג א' במכונה מסוג ב'.
ג. היצרן יהיה מוכן להחליף מכונה מסוג ג' במכונה מסוג ב' ולשלם בנוסף עוד 12 בובות עץ.
ד. כל הטענות האחרות אינן נכונות.

17) במפעל טקסטיל קיימים שלושה סוגים של מכונות לייצור חולצות. לרשות המפעל 10 מכונות מכל סוג. שכר הפועלים הוא 450 ₪ ליום עבודה. מחיר חולצה בשוק הוא 120 ₪. עלות הבד לייצור כל חולצה היא 45 ₪.

תשומת עבודה	מכונה א' – מספר חולצות ביום	מכונה ב' – מספר חולצות ביום	מכונה ג' – מספר חולצות ביום
1	12	15	8
2	20	25	15
3	27	30	21
4	32	31	24
5	33	31	26

בהינתן שהמשק מקצה באופן יעיל את הפועלים:

א. במפעל יועסקו 100 פועלים.
ב. הרווח של המפעל יהיה 18,750 ₪.
ג. התפוקה של המפעל היא 670 חולצות.
ד. טענות א' ו-ג' נכונות.

לפתרון מלא בסרטוני וידאו היכנסו ל-www.GooL.co.il
כתב ופתר – עופר לוי ©

18) במפעל טקסטיל קיימים שלושה סוגים של מכונות:
מכונה מסוג א' מייצרת חולצות, מכונה מסוג ב' מייצרת מכנסיים ומכונה מסוג ג' מייצרת חצאיות. לרשות המפעל 10 מכונות מכל סוג. ידוע שעומדים לרשות המפעל 45 פועלים. מחיר חולצה בשוק הוא 120 ₪. מחיר מכנסיים בשוק הוא 100 ₪. מחיר חצאית בשוק הוא 150 ₪.

תשומת עבודה	מכונה א' – מספר חולצות ביום	מכונה ב' – מספר מכנסיים ביום	מכונה ג' – מספר חצאיות ביום
1	12	15	8
2	20	25	15
3	27	30	21
4	32	31	24
5	33	31	26

בהינתן שהמפעל מקצה באופן יעיל את הפועלים, איזו מהטענות הבאות אינה נכונה:
א. המפעל ייצר 120 חולצות, 200 מכנסיים ו-150 חצאיות.
ב. שכר הפועלים יהיה 1,000 ₪.
ג. הפדיון הכולל של המפעל יהיה 56,900 ₪.
ד. הרווח הכולל של המפעל יהיה 10,000 ₪.

19) התייחס לנתונים בשאלה הקודמת.
בהינתן שהמפעל מקצה באופן יעיל את הפועלים, איזו מהטענות הבאות אינה נכונה:
א. המפעל ירוויח יותר אם יעמדו לרשותו עוד 5 פועלים.
ב. אילו כל מכונה הייתה בבעלות נפרדת אזי בעלי מכונה מסוג א' היו מרוויחים 440 ₪.
ג. אילו כל מכונה הייתה בבעלות נפרדת אזי בעלי מכונה מסוג ב' היו מרוויחים 500 ₪.
ד. אילו כל מכונה הייתה בבעלות נפרדת אזי בעלי מכונה מסוג ג' היו מרוויחים 250 ₪.

20) התייחס לנתונים בשאלה 18.
בהינתן שהמפעל מקצה באופן יעיל את הפועלים, איזו מהטענות הבאות אינה נכונה:
א. אם הממשלה תיתן סובסידיה של 10 ₪ לכל זוג מכנסיים, אזי תשתנה ההקצאה במפעל.
ב. אם הממשלה תיתן סובסידיה של 10 ₪ לכל חולצה, אזי תשתנה ההקצאה במפעל.
ג. אם יחול שיפור טכנולוגי, המגדיל את התפוקה השולית של הפועלים, העובדים על מכונה ב' בשיעור של 10%, אזי תשתנה ההקצאה במפעל.
ד. אם יחול שיפור טכנולוגי, המגדיל את התפוקה השולית של הפועלים בכל המכונות ב' בשיעור של 10%, אזי לא תשתנה ההקצאה במפעל.

לפתרון מלא בסרטוני וידאו היכנסו ל-www.GooL.co.il
כתב ופתר – עופר לוי ©

21) במשק הפועל בתנאי תחרות משוכללת, שבו השכר משולם ביחידות תפוקה, כדאי להעסיק פועלים כל עוד:
א. תפוקתם השולית עולה.
ב. תפוקתם השולית חיובית.
ג. תפוקתם השולית גבוהה או שווה לשכר שלהם.
ד. תפוקתם השולית גבוהה או שווה לעלות השולית לייצור המוצר.

22) משק מייצר באמצעות גורמי ייצור קבועים (שדות או מכונות) ובאמצעות גורמי ייצור משתנים (פועלים) בתנאי תפוקה שולית פוחתת. להלן מספר טענות:
א. גידול במספר גורמי הייצור הקבועים ללא שינוי במספר גורמי הייצור המשתנים, יגדיל את התפוקה השולית של שני גורמי הייצור (הקבועים והמשתנים).
ב. גידול במספר גורמי הייצור המשתנים ללא שינוי במספר גורמי הייצור הקבועים, יגדיל את התפוקה השולית של שני גורמי הייצור (הקבועים והמשתנים).
ג. גידול במספר גורמי הייצור הקבועים ללא שינוי במספר גורמי הייצור המשתנים, יגדיל את התפוקה השולית של גורמי הייצור המשתנים ויקטין את התפוקה השולית של גורמי הייצור הקבועים.
ד. גידול במספר גורמי הייצור הקבועים ללא שינוי במספר גורמי הייצור המשתנים, יגדיל את הרווחים של בעלי ההון (הבעלים של גורמי הייצור הקבועים).

23) להלן פונקציית הייצור של מכונה לייצור נעליים כפונקציה של מספר הפועלים המועסקים בה בחודש עבודה:

מספר פועלים	תפוקה כוללת של זוגות נעליים
1	80
2	190
3	290
4	350
5	400
6	420

שכר פועל במשק הוא 7000 ₪ לחודש. מחיר נעליים בשוק הוא 100 ₪ לזוג. בעל המפעל שילם מראש בתחילת השנה שכר דירה חודשי בסך 2,000 ₪ לחודש. מכאן ש:
א. התפוקה הכוללת תהיה 420 זוגות נעליים בחודש.
ב. המפעל יעסיק 5 פועלים.
ג. ההוצאה השולית לייצור זוג נעליים עולה כל הזמן.
ד. רווחי בעל המפעל יהיו 6,000 ₪ לחודש.

לפתרון מלא בסרטוני וידאו היכנסו ל-www.GooL.co.il
כתב ופתר – עופר לוי ©

תשובות סופיות:

1) ד'	2) א'	3) ד'	4) ד'	5) ד'
6) ד'	7) ג'	8) ב'	9) ב'	10) ב'
11) א'	12) ד'	13) ד'	14) ב'	15) ד'
16) ב'	17) ב'	18) ד'	19) א'	20) ד'
21) ג'	22) ג'	23) ד'		

לפתרון מלא בסרטוני וידאו היכנסו ל-www.GooL.co.il
כתב ופתר – עופר לוי ©

מבוא לכלכלה ללא כלכלנים

פרק 3 - התנהגות יצרן - פונקציית הוצאות

תוכן העניינים

1. כללי 14

הוצאות יצרן:

שאלות:

1) בעל גלידריה נהנה מהכנסות חודשיות של 20,000 ₪. הוצאות השכר לעובדים הן בסך 12,000 ₪ והוצאות חומרי הגלם הן בסך 2,000 ₪ לחודש. שכר הדירה החודשי הוא בסך 7,000 ₪ והחוזה נחתם לשנתיים וכל התשלום שולם מראש ללא אפשרות להחזר.
להלן מספר טענות:
א. בעל הגלידריה יחליט לייצר בטווח הקצר ובטווח הארוך.
ב. בעל הגלידריה יסגור אותה מיד.
ג. התייקרות של שכר העובדים יכולה לגרום לסגירת הגלידריה מיד.
ד. אין מספיק נתונים כדי לקבוע.

2) להלן מספר טענות לגבי יצרן המייצר תפוקה שבה רווחיו מקסימליים:
א. היצרן ממקסם את רווחיו בנקודה שבה העלות השולית שווה למחיר.
ב. היצרן ממקסם את רווחיו בנקודה שבה העלות הממוצעת שווה לעלות השולית.
ג. היצרן ממקסם את רווחיו בנקודה שבה העלות הממוצעת שווה למחיר.
ד. אם יעלה המחיר בשוק, יגדלו רווחי היצרן ותקטן העלות השולית.

3) נתונה פונקציית העלות הכוללת של פירמה תחרותית.
הניחו שמייצרים יחידות שלמות:

תפוקה - Q	0	1	2	3	4	5	6	7
סה"כ - TC	60	71	91	110	131	153	178	210

מחיר השוק הוא 25 ₪. מכאן ש:
א. הפירמה לא תייצר כלל.
ב. הפירמה תייצר 6 יחידות בטווח הקצר.
ג. הפירמה תייצר 7 יחידות בטווח הארוך והקצר.
ד. הפירמה שואפת שהרווח השולי יהיה מקסימלי ולכן היא תייצר 2 יחידות.
ה. הפירמה תהיה אדישה בין ייצור יחידה אחת לייצור 6 יחידות, מפני שהעלות השולית זהה ושווה למחיר השוק בשני המקרים.

לפתרון מלא בסרטוני וידאו היכנסו ל-www.GooL.co.il
כתב ופתר – עופר לוי ©

4) נתונה פונקציית העלות הכוללת של פירמה תחרותית.
הניחו שמייצרים יחידות שלמות:

תפוקה - Q	0	1	2	3	4	5	6	7
סה"כ - TC	20	31	44	60	80	110	150	210

מחיר השוק הוא 30 ₪. מכאן ש:
א. הפירמה לא תייצר כלל.
ב. הפירמה תייצר 6 יחידות בטווח הקצר.
ג. הפירמה תייצר 5 יחידות בטווח הארוך והקצר.
ד. הפירמה שואפת לפדיון מקסימלי ולכן היא תייצר 7 יחידות או יותר.

5) נתונה פונקציית העלות הכוללת של פירמה תחרותית המייצרת רהיטים.
הניחו שמייצרים יחידות שלמות:

תפוקה - Q	0	1	2	3	4	5	6
סה"כ - TC	1000	1500	2500	3600	5000	7000	9900

מחיר של רהיט הוא 1150 ₪. מכאן ש:
א. הפירמה לא תייצר כלל.
ב. הפירמה תייצר 3 יחידות כדי להקטין הפסדים.
ג. הפירמה תייצר 5 יחידות בטווח הארוך והקצר.
ד. הפירמה שואפת לפדיון מקסימלי ולכן היא תייצר 6 יחידות.

6) נתונה פונקציית העלות הכוללת של פירמה תחרותית המייצרת חולצות T.
הניחו שמייצרים יחידות שלמות:

תפוקה - Q	0	10	20	30	40	50	60
סך עלות - TC	100	180	250	400	600	1000	1500

מחיר של חולצה הוא 20 ₪. מכאן ש:
א. הפירמה לא תייצר כלל.
ב. הפירמה תייצר 40 יחידות כדי להקטין הפסדים.
ג. הפירמה תייצר 40 יחידות בטווח הארוך והקצר.
ד. הפירמה תייצר 50 יחידות בטווח הארוך והקצר והיא תהיה במצב מאוזן ללא הפסדים או רווחים.

לפתרון מלא בסרטוני וידאו היכנסו ל-www.GooL.co.il
כתב ופתר – עופר לוי ©

תשובות סופיות:

1) ג' 2) א' 3) ב' 4) ג' 5) ב' 6) ג'

לפתרון מלא בסרטוני וידאו היכנסו ל-www.GooL.co.il
כתב ופתר – עופר לוי ©

מבוא לכלכלה ללא כלכלנים

פרק 4 - הביקוש

תוכן העניינים

1. פונקציית הביקוש ..... (ללא ספר)

מבוא לכלכלה ללא כלכלנים

פרק 5 - שיווי משקל בתחרות משוכללת

תוכן העניינים

1. כללי 17
2. שיווי משקל במשק פתוח ..... (ללא ספר)

שיווי משקל בתחרות משוכללת:

שאלות:

1) איזה מהגורמים הבאים משפיע על עקומת הביקוש?
א. שיפור טכנולוגי.
ב. עלייה במחיר חומרי הגלם.
ג. עלייה במחיר מוצר תחליפי.
ד. גידול במספר היצרנים.

2) איזה מהגורמים הבאים משפיע על עקומת ההיצע של יצרן בודד?
א. גידול בתפוקה השולית של הפועלים.
ב. התייקרות של ההוצאות הקבועות.
ג. ירידה במחיר מוצר משלים.
ד. עלייה במחיר מוצר תחליפי.
ה. גידול במספר היצרנים.

3) להלן מספר טענות על שיווי משקל תחרותי ועקומות הביקוש וההיצע. איזו מהן נכונה:
א. גידול בהיצע מגדיל את הביקוש.
ב. שיפור טכנולוגי מגדיל את ההיצע ואת הביקוש.
ג. עלייה בשכר העבודה תגרום לתזוזה של ההיצע ולתנועה על הביקוש.
ד. גידול בהכנסת הצרכנים עבורם המוצר נורמלי במקביל לשיפור טכנולוגי יכולים לגרום לירידת הכמות בשיווי משקל.

4) בענף X חלו שינויים שהביאו להתייקרות המוצר ולירידה בכמות הנמכרת.
אלו מהמקרים הבאים יכול להסביר את השינוי:
1. אם שכר הפועלים מתייקר, ומחיר מוצר משלים מתייקר.
2. אם שכר הפועלים מתייקר, ומחיר מוצר משלים מוזל.
3. אם שכר הפועלים מוזל, ומחיר מוצר משלים מתייקר.

א. רק מקרה 1 יכול להסביר את השינוי.
ב. רק מקרה 2 יכול להסביר את השינוי.
ג. רק מקרים 1,2 יכולים להסביר את השינוי.
ד. כל המקרים יכולים להסביר את השינוי.

לפתרון מלא בסרטוני וידאו היכנסו ל-www.GooL.co.il
כתב ופתר – עופר לוי ©

5) מוצר X נסחר בתחרות משוכללת. עקומות ההיצע והביקוש רגילות. בזכות עליה ברמת הכנסותיהם החליטו הצרכנים להגדיל את רכישת מוצר X ב-500 יחידות בכל רמת מחיר. במקביל הצטרפו למשק יצרנים נוספים שהגדילו את הכמות המוצעת ב-400 יחידות בכל רמת מחיר.

א. מחיר המוצר בשיווי משקל יעלה.
ב. הכמות בשיווי משקל תגדל ב-500 יחידות.
ג. הכמות בשיווי משקל תגדל ב-400 יחידות.
ד. מחיר המוצר בשיווי משקל ירד.

6) מוצר X נסחר בתחרות משוכללת. עקומות ההיצע והביקוש רגילות.

הממשלה מוכנה לרכוש מהיצרנים 300 יחידות מוצר X, במחיר שלא יעלה על המחיר הקיים בשיווי המשקל המקורי, לפני כניסת הממשלה. במקביל חל שיפור טכנולוגי, המאפשר ליצרנים להגדיל את הכמות המוצעת ב-150 יחידות בכל רמת מחיר.

א. מחיר המוצר בשיווי משקל יעלה.
ב. הכמות בשיווי משקל תגדל ב-300 יחידות.
ג. הכמות בשיווי משקל תגדל ב-150 יחידות.
ד. מחיר המוצר בשיווי משקל ירד.

7) מוצר X נסחר בתחרות משוכללת. עקומות ההיצע והביקוש רגילות. כעת נוספו צרכנים נוספים המעוניינים לרכוש 100 יחידות במחיר שלא יעלה על המחיר הקיים בשיווי המשקל המקורי. במקביל נוספו למשק יצרנים נוספים שהגדילו את הכמות המוצעת ב-150 יחידות בכל רמת מחיר.

א. מחיר המוצר בשיווי משקל יעלה.
ב. הכמות בשיווי משקל תגדל ב-100 יחידות.
ג. הכמות בשיווי משקל תגדל ב-150 יחידות.
ד. מחיר המוצר בשיווי משקל ירד.

8) יצרן מוצר X פועל בתחרות משוכללת. ידוע שהיצרן מציע 1,000 יחידות. כעת חלה עלייה של 8 ₪ במחיר המוצר.

א. רווחי היצרן יגדלו ב-8,000 ₪.
ב. רווחי היצרן יגדלו ביותר מ-8,000 ₪.
ג. אם ידוע שבשיווי משקל החדש, היצרן מוכר 1,200 יחידות, הרי שרווחיו יגדלו ב-9,600 ₪.
ד. אם היצרן היה בהפסד במצב המוצא, הרי שכעת הוא יעבור לרווח.

לפתרון מלא בסרטוני וידאו היכנסו ל-www.GooL.co.il
כתב ופתר – עופר לוי ©

9) מחיר מוצר X ירד ומחיר מוצר Y עלה.
מה מהמקרים הבאים יכול להסביר את השינויים:
א. המוצרים תחליפיים, וחל שיפור טכנולוגי בייצור מוצר X.
ב. המוצרים תחליפיים, וחלה עלייה בהכנסת הצרכנים.
ג. המוצרים תחליפיים, וחלה התייקרות במחיר חומר הגלם של מוצר X.
ד. המוצרים משלימים, וחל שיפור טכנולוגי בייצור מוצר X.

10) ירידה במחירי ביטוח הרכב השפיעה על שיווי המשקל בשוק המכוניות הפרטיות ועל שיווי המשקל בשוק הנסיעות במוניות (מוצר תחליפי לרכב פרטי).
מה תהיה ההשפעה?
א. מחירי הרכבים הפרטיים ומחירי הנסיעה במוניות יעלו.
ב. מספר הרכבים הפרטיים ומספר הנסיעות במוניות יעלו.
ג. מחירי הרכבים הפרטיים יעלו ומחירי הנסיעה במוניות ירדו.
ד. לא ניתן לדעת בוודאות מה יקרה בשוק הנסיעות במוניות.

11) בשוק מוצר X חלו השינויים הבאים:
- הכנסת הצרכנים ירדה והמוצר נחות עבורם.
- שכר העבודה של הפועלים בייצור X עלה.

איזה מהשינויים הבאים אינו אפשרי:
א. מחיר מוצר X עלה.
ב. מחיר מוצר X ירד.
ג. הכמות הנמכרת ממוצר X גדלה.
ד. הכמות הנמכרת ממוצר X קטנה.

12) בשוק מוצר X חלו השינויים הבאים:
- הכנסת הצרכנים עלתה והמוצר נורמלי עבורם.
- שכר העבודה של הפועלים בייצור X ירד.

איזה מהשינויים הבאים אינו אפשרי:
א. מחיר מוצר X עלה.
ב. מחיר מוצר X ירד.
ג. הכמות הנמכרת ממוצר X גדלה.
ד. הכמות הנמכרת ממוצר X קטנה.

לפתרון מלא בסרטוני וידאו היכנסו ל-www.GooL.co.il
כתב ופתר – עופר לוי ©

13) בשוק מוצר X חלו השינויים הבאים:
- מוצר תחליפי למוצר X הוזל בזכות עלייה בהיצע שלו.
- חל שיפור טכנולוגי בייצור מוצר X.

איזה מהשינויים הבאים אינו אפשרי:
א. מחיר מוצר X עלה.
ב. מחיר מוצר X ירד.
ג. הכמות הנמכרת ממוצר X גדלה.
ד. הכמות הנמכרת ממוצר X קטנה.

14) בשוק הגלידה חלו השינויים הבאים:
- פירות משומרים שהם מוצר משלים לגלידה התייקרו עקב ירידה בהיצע שלהם.
- חלה התייקרות בעלות החלב (חומר הגלם בייצור גלידה).

איזה מהשינויים הבאים אינו אפשרי:
א. מחיר מוצר X עלה.
ב. מחיר מוצר X ירד.
ג. הכמות הנמכרת ממוצר X גדלה.
ד. הכמות הנמכרת ממוצר X קטנה.

15) בשוק הנעליים יש עקומות היצע וביקוש רגילות.
בשוק הנעליים חלו השינויים הבאים:
- הכנסת הצרכנים עלתה.
- עלה מחיר סוליות הנעליים.

ידוע שכתוצאה משינויים אלו ירד מחיר הנעליים. מכאן ש:
א. נעליים הם מוצר נורמלי עבור הצרכנים.
ב. נעליים הם מוצר ניטראלי עבור הצרכנים.
ג. נעליים הם מוצר נחות עבור הצרכנים.
ד. לא ניתן לדעת אם הנעליים הם מוצר נורמלי, ניטראלי או נחות, ללא מידע על הכמות.

תשובות סופיות:

1) ג'	**2)** א'	**3)** ג'	**4)** ג'	**5)** א'
6) ג'	**7)** ד'	**8)** ב'	**9)** ד'	**10)** ג'
11) ב'	**12)** ד'	**13)** א'	**14)** ג'	**15)** ג'

לפתרון מלא בסרטוני וידאו היכנסו ל-www.GooL.co.il
כתב ופתר – עופר לוי ©

מבוא לכלכלה ללא כלכלנים

פרק 6 - התערבות ממשלה במשק סגור

תוכן העניינים

1. כללי ..... (ללא ספר)

מבוא לכלכלה ללא כלכלנים

פרק 7 - התערבות ממשלה במשק פתוח (ייצוא וייבוא)

תוכן העניינים

1. כללי ..... (ללא ספר)

מבוא לכלכלה ללא כלכלנים

פרק 8 - חשבונאות לאומית

תוכן העניינים

1. כללי 21

חשבונאות לאומית:

שאלות:

חלק א':

1) להלן נתוני החשבונאות הלאומית של משק בשנה מסוימת (במיליארדי ₪):

1. הצריכה הפרטית – 60.
2. הצריכה הציבורית – 20.
3. ההשקעה הגולמית – 30.
4. הייצוא – 10.
5. הייבוא – 15.
6. פחת – 2.

מנתונים אלו ניתן להסיק, כי בשנה זו:

א. התוצר הלאומי הגולמי היה 105 והתוצר הלאומי הנקי היה 100.

ב. התוצר הלאומי הגולמי היה 105 וההשקעה הנקייה הייתה 20.

ג. במשק קיים עודף ייצוא של 5.

ד. התוצר הלאומי הנקי היה 103 וההשקעה הנקייה הייתה 28.

2) מנתוני שאלה 1 ניתן להסיק, כי בשנה זו:

א. החיסכון הציבורי היה 5.

ב. השימושים גדולים מהמקורות במשק זה.

ג. כל הטענות האחרות אינן נכונות.

ד. החיסכון הלאומי הנקי היה 23.

3) להלן נתוני החשבונאות הלאומית של משק בשנת 2003:

- מיסים עקיפים נטו – 300 מיליון ₪.
- מיסים ישירים נטו – 400 מיליון ₪.
- הכנסה לאומית – 1200 מיליון ₪.
- רווחים שלא חולקו – 100 מיליון ₪.
- פחת – 60 מיליון ₪.

מנתונים אלו ניתן להסיק, כי בשנת 2003:

א. התוצר הלאומי הנקי: 1,900 מיליון ₪; ההכנסה הפנויה: 700 מיליון ₪.

ב. התוצר הלאומי הנקי: 1,500 מיליון ₪; ההכנסה הפנויה: 700 מיליון ₪.

ג. התוצר הלאומי הגולמי: 1,560 מיליון ₪; ההכנסה הפנויה: 500 מיליון ₪.

ד. התוצר הלאומי הגולמי: 1,960 מיליון ₪; ההכנסה הפנויה: 500 מיליון ₪.

ה. כל הטענות האחרות אינן נכונות.

לפתרון מלא בסרטוני וידאו היכנסו ל-www.GooL.co.il
כתב ופתר – עופר לוי ©

4) להלן נתונים על משק בשנת 2000 (במיליוני ₪):

צריכה פרטית	-	900
פחת	-	30
צריכה ציבורית	-	500
מס הכנסה	-	350
מיסים עקיפים נטו	-	80
תשלומי העברה	-	250
השקעה נקייה	-	150
עודף יבוא	-	40
רווחים שלא חולקו	-	0

מכאן ניתן להסיק, כי בשנת 2000 היו:

א. התוצר הלאומי הגולמי 1,510 ; ההכנסה הפנויה 1,430 ; החיסכון האישי 430.

ב. התוצר הלאומי הנקי 1,510 ; ההכנסה הפנויה 1,330 ; החיסכון האישי 430.

ג. התוצר הלאומי הגולמי 1,540 ; ההכנסה הפנויה 1,430 ; החיסכון האישי שלילי.

ד. כל הטענות האחרות אינן נכונות.

5) בהמשך לנתוני השאלה הקודמת, נתון גם שההכנסות משכר במשק הן בסך 830, אז:

א. החיסכון הציבורי: 320 ; החיסכון במשק: 110 ; ההכנסה הלאומית היא 1,430.

ב. הגירעון הציבורי: 320 ; החיסכון במשק: 110 ; הרווחים במשק הם 600.

ג. החיסכון הציבורי: 320 ; החיסכון במשק: 110 ; הרווחים במשק הם 600.

ד. הגירעון הציבורי: 320 ; החיסכון במשק: 430 ; ההכנסה הלאומית היא 1,430.

6) להלן נתונים על משק בשנת 2001 (במיליוני ₪):

השקעה גולמית	-	1,900
פחת	-	50
צריכה ציבורית	-	1,500
מס הכנסה	-	500
קצבאות שונות ודמי אבטלה	-	250
הכנסות משכר	-	1,500
הכנסות מרווחים	-	2,500
עודף יבוא	-	400
רווחים שלא חולקו	-	50

בנוסף, ידוע שלא מוטלים כל מיסים נוספים ולא משולמות כל קצבאות או סובסידיות נוספות.

לפתרון מלא בסרטוני וידאו היכנסו ל-www.GooL.co.il
כתב ופתר – עופר לוי ©

מכאן ניתן להסיק, כי בשנת 2000 היו:

א. התוצר הלאומי הגולמי: 4,050; ההכנסה הפנויה 3,700; החיסכון הלאומי 1,450.

ב. התוצר הלאומי הנקי: 4,050; ההכנסה הפנויה 4,000; החיסכון האישי 2,650.

ג. התוצר הלאומי הגולמי: 4,000; ההכנסה הפנויה 3,700; החיסכון הממשלתי שלילי.

ד. כל הטענות האחרות אינן נכונות.

7) בהמשך לנתוני השאלה הקודמת ניתן להסיק כי:

א. הגירעון הציבורי: 1,500; החיסכון במשק: 1,350; הצריכה הפרטית: 1,050.

ב. הגירעון הציבורי: 0; החיסכון במשק: 2650; הצריכה הפרטית: 1050.

ג. הגירעון הציבורי: 1,250; החיסכון במשק: 2,650; הצריכה הפרטית: 1,000.

ד. הגירעון הציבורי: 1,250; החיסכון במשק: 1,450; הצריכה הפרטית: 1,050.

8) איזה מהסעיפים הבאים הוא הנכון ביותר:

א. ייתכן מצב שבו השימושים גדולים מהמקורות.

ב. ייתכן מצב שבו אחד השימושים, או סכום של כמה מהם, גבוה מהתוצר הלאומי הגולמי.

ג. ייתכן מצב שההשקעה הגולמית תהיה שלילית.

ד. לא ייתכן מצב שבו ההשקעה של המשק תהיה גבוהה מהחיסכון של המשק.

9) מנתוני החשבונאות הלאומית של שנה מסוימת, נובע כי סך הצריכה הפרטית וההשקעה הגולמית היו גדולים מהתל"ג. מכאן נסיק כי:

א. יש טעות בנתונים.

ב. ההשקעה הנקייה שלילית.

ג. קיים גירעון בתקציב הממשלה.

ד. המשק הוא בהכרח משק פתוח והייבוא גבוה מהייצוא.

ה. כל הטענות האחרות שגויות.

10) מנתוני החשבונאות הלאומית של המשק בשנה הנוכחית, נובע כי:
התוצר הלאומי גדל, עודף היצוא קטן, הצריכה הפרטית, הצריכה הציבורית והמיסים - לא השתנו, ואילו תשלומי ההעברה גדלו.
מנתונים אלו ניתן להסיק, כי:

א. החיסכון במשק קטן.

ב. ההשקעה גדלה והגירעון בתקציב הממשלה גדל.

ג. ההשקעה גדלה והגירעון בתקציב הממשלה קטן.

ד. כל הטענות האחרות אינן נכונות.

לפתרון מלא בסרטוני וידאו היכנסו ל-www.GooL.co.il
כתב ופתר – עופר לוי ©

11) מנתוני החשבונאות הלאומית של המשק בשנה הנוכחית, נובע כי:
התוצר הלאומי קטן, החיסכון האישי גדל, עודף היבוא גדל, ההשקעה הנקייה, החיסכון העסקי והמיסים נטו - לא השתנו.
מנתונים אלו ניתן להסיק, כי:

א. הצריכה הפרטית לא השתנתה.

ב. הצריכה הפרטית והגירעון בתקציב הממשלה גדלו.

ג. הצריכה הפרטית קטנה והגירעון בתקציב הממשלה קטן.

ד. הצריכה הפרטית קטנה והגירעון בתקציב הממשלה גדל.

12) מנתוני החשבונאות הלאומית של המשק בשנה הנוכחית (באלפי ₪), נובע כי:
הצריכה הפרטית: 15,000, הצריכה הציבורית: 7,000 והחיסכון הנקי במשק: 8,000.
איזה טענה היא הנכונה ביותר:

א. התוצר הנקי במשק הוא 30,000.

ב. רק אם המשק סגור, התוצר הנקי במשק הוא 30,000.

ג. רק אם המשק פתוח, התוצר הנקי במשק הוא 30,000.

ד. לא ניתן לומר בוודאות מה גודל התוצר.

חלק ב' – תוצר ריאלי ונומינלי:

הערה: כל התשובות הן קירוב לתוצאה הנכונה.

1) ידועים הנתונים הבאים:
התוצר הלאומי הגולמי עלה מ-1,000 מיליארד ₪ בשנת 2007 ל-1,050 מיליארדי ₪ בשנת 2008, ומדד מחירי התוצר הלאומי עלה ב-3% בשנת 2008.
בכמה השתנה התוצר הריאלי בשנת 2008 לעומת 2007?

א. ב-1.94%.

ב. ב-8%.

ג. ב-5%.

ד. ב-3%.

2) ידועים הנתונים הבאים:
התוצר הלאומי הגולמי עלה מ-1,000 מיליארד ₪ בשנת 2000 ל-1,020 מיליארד ₪ בשנת 2001. מדד המחירים בשנת 2000 היה 120 ובשנת 2001 היה 126.
בכמה השתנה התוצר הריאלי בשנת 2001, לעומת 2000?

א. התוצר הריאלי קטן ב-2.857%.

ב. התוצר הריאלי קטן ב-3%.

ג. התוצר הריאלי גדל ב-3%.

ד. התוצר הריאלי גדל ב-2.857%.

לפתרון מלא בסרטוני וידאו היכנסו ל-www.GooL.co.il
כתב ופתר – עופר לוי ©

3) ידועים הנתונים הבאים:
בשנת 2001 עלה התוצר במחירים שוטפים ב-20%, ומדד המחירים עלה ב-12%.
בכמה השתנה התוצר הריאלי בשנת 2001?

א. התוצר הריאלי קטן ב-7.1%.

ב. התוצר הריאלי קטן ב-32%.

ג. התוצר הריאלי גדל ב-32%.

ד. התוצר הריאלי גדל ב-7.1%.

4) ידועים הנתונים הבאים:
התוצר הלאומי הגולמי עלה מ-4,000 מיליארד ₪, בשנת 2008,
ל-5,184.6 מיליארד ₪ בשנת 2010.
מדד המחירים עלה בשנת 2009 ב-3% ובשנת 2010 עלה המדד בעוד 4%.
בכמה השתנה התוצר הריאלי בשנת 2010 לעומת 2008, ומה היה הגידול הריאלי הממוצע בין השנים 2008-2010?

א. התוצר הריאלי גדל בשנים אלה ב-21%, והגידול הממוצע היה 10%.

ב. התוצר הריאלי גדל בשנים אלה ב-21%, והגידול הממוצע היה 10.5%.

ג. התוצר הריאלי גדל בשנים אלה ב-24.6%, והגידול הממוצע היה 12.3%.

ד. התוצר הריאלי גדל בשנים אלה ב-24.6%, והגידול הממוצע היה 11.6%.

5) ידועים הנתונים הבאים:
התוצר הלאומי הגולמי עלה מ-2,200 מיליארד ₪ בשנת 2000 ל-2,420 מיליארד ₪ בשנת 2001. מדד מחירי התוצר הלאומי עלה ב-4% בשנת 2001.
האוכלוסייה גדלה בזמן זה ב-3%. מכאן ש:

א. התוצר הריאלי לנפש קטן ב-3%.

ב. התוצר הנומינלי לנפש גדל ב-6.8%.

ג. התוצר הנומינלי לנפש גדל ב-3%.

ד. התוצר הריאלי לנפש גדל ב-3%.

6) ידועים הנתונים הבאים:
בשנת 2001 התוצר הנומינלי גדל ב-8%, מדד מחירי התוצר הלאומי עלה ב-2%, והאוכלוסייה גדלה ב-4%. מכאן ש:

א. התוצר הריאלי לנפש קטן ב-3%.

ב. התוצר הנומינלי לנפש גדל ב-6.8%.

ג. התוצר הנומינלי לנפש גדל ב-3%.

ד. התוצר הריאלי לנפש גדל ב-1.8%.

לפתרון מלא בסרטוני וידאו היכנסו ל-www.GooL.co.il
כתב ופתר – עופר לוי ©

7) ידועים הנתונים הבאים:
התוצר הלאומי הגולמי עלה מ-2,000 מיליארד ₪, בשנת 2006, ל-2,317.67 מיליארד ₪ בשנת 2008. מדד המחירים היה 138 ב-2006 ובשנת 2008 היה 144.9.
בין השנים 2006-2008, האוכלוסייה גדלה מ-6 מיליון ל-6.24 מיליון.
בכמה השתנה התוצר הריאלי בשנת 2008 לעומת 2006, ומה היה הגידול הריאלי הממוצע בין השנים 2006-2008?

א. התוצר הריאלי גדל בשנים אלה ב-6.1%, והגידול הממוצע היה 3%.
ב. התוצר הריאלי לנפש גדל בשנים אלה ב-6.1%, והגידול הממוצע היה 2%.
ג. התוצר הריאלי גדל בשנים אלה ב-10.3%, והגידול הממוצע היה 6.1%.
ד. התוצר הריאלי גדל בשנים אלה ב-10.3%, והגידול הממוצע היה 3%.

תשובות סופיות:

חלק א':

1)	ד'	**2)**	א'	**3)**	ב'	**4)**	ב'	**5)**	ב'	**6)**	א'
7)	ד'	**8)**	ב'	**9)**	ד'	**10)**	ב'	**11)**	ד'	**12)**	א'

חלק ב':

1)	א'	**2)**	א'	**3)**	ד'	**4)**	א'	**5)**	ב'	**6)**	ד'
7)	ב'										

לפתרון מלא בסרטוני וידאו היכנסו ל-www.GooL.co.il
כתב ופתר – עופר לוי ©

מבוא לכלכלה ללא כלכלנים

פרק 9 - הביקושים - מודל is-lm

תוכן העניינים

1. כלכלה בטווח קצר- מודל is-lm ..... (ללא ספר)
2. מודל IS LM במשק פתוח ..... (ללא ספר)

מבוא לכלכלה ללא כלכלנים

פרק 10 - בנקים וכמות הכסף

תוכן העניינים

1. כללי ..... **(ללא ספר)**

מבוא לכלכלה ללא כלכלנים

פרק 11 - מאזן התשלומים ושוק מטבע חוץ

תוכן העניינים

1. כללי 27

מאזן התשלומים ושוק מטבע חוץ:

שאלות:

1) במשק המצוי בשיווי משקל באבטלה, נהוג משטר שער חליפין נייד עם תנועות הון חופשיות. להלן מספר טענות:

א. הייבוא תמיד שווה לייצוא.

ב. עליית שער הריבית המקומית יביא לירידה בתנועות ההון הנכנסות.

ג. עליית שער הריבית המקומית יביא לגידול בייבוא.

ד. עליית שער הריבית המקומית יביא לגידול בייצוא.

2) במשק המצוי בשיווי משקל באבטלה, נהוג משטר שער חליפין נייד עם תנועות הון חופשיות. הממשלה הגדילה את הוצאותיה במימון מלווה מהציבור. להלן מספר טענות:

א. פעולת הממשלה תגרום לעליית שער החליפין.

ב. הייבוא יגדל והייצוא יקטן.

ג. עליית שער הריבית המקומית תביא להשפעה זהה.

ד. הגדלת הוצאות הממשלה במימון של הטלת מיסים הייתה מביאה לתוצאות הפוכות.

3) משק מצוי בשיווי משקל באבטלה. במשק נהוג משטר שער חליפין נייד עם תנועות הון חופשיות. הנגיד האמריקאי העלה את שער הריבית. כתוצאה מכך:

א. יחול גידול בעודף הייבוא ושער החליפין יעלה.

ב. יחול קיטון בעודף הייבוא והפער הדיפלציוני יצטמצם.

ג. הצריכה הפרטית לא תושפע משינוי זה.

ד. יחול גידול בהעברות חד-צדדיות.

4) משק מצוי בשיווי משקל באבטלה. במשק נהוג משטר שער חליפין נייד עם תנועות הון חופשיות. במשק חל גידול בתוצר. כתוצאה מכך:

א. שער החליפין ירד והייבוא יגדל.

ב. יחול קיטון בעודף הייבוא והפער הדיפלציוני יצטמצם.

ג. יהיה גידול בתנועות ההון הנכנסות.

ד. שער החליפין יעלה ולא יחול שינוי בעודף הייבוא.

לפתרון מלא בסרטוני וידאו היכנסו ל-www.GooL.co.il
כתב ופתר – עופר לוי ©

5) משק מצוי בשיווי משקל באבטלה. במשק נהוג משטר שער חליפין נייד עם תנועות הון חופשיות. במשק חל גידול בתוצר במקביל לעלייה בשער הריבית המקומי. כתוצאה מכך:

א. יחול גידול בעודף הייבוא ושער החליפין יעלה.

ב. יחול קיטון בעודף הייבוא והפער הדיפלציוני יצטמצם.

ג. לא ניתן לדעת מה יקרה לשער החליפין והייצוא, אך הייבוא ועודף הייבוא יגדלו בהכרח.

ד. כל הטענות האחרות אינן נכונות.

6) משק מצוי בשיווי משקל באבטלה. במשק נהוג משטר שער חליפין נייד עם תנועות הון חופשיות. במשק חל קיטון בתוצר במקביל לעלייה בשער הריבית המקומי. כתוצאה מכך:

א. יחול גידול בעודף הייבוא ושער החליפין יעלה.

ב. יחול קיטון בעודף הייבוא ושער החליפין ירד.

ג. לא ניתן לדעת מה יקרה לשער החליפין והייצוא, אך הייבוא ועודף הייבוא יגדלו בהכרח.

ד. לא ניתן לדעת מה יקרה לייבוא, אך הייצוא יקטן ועודף הייבוא יגדל.

7) משק מצוי בשיווי משקל באבטלה עם משטר של שער חליפין נייד. באיזה מהמקרים הבאים ירד שער החליפין?

א. הציבור צופה תיסוף בשער החליפין.

ב. הריבית בארץ עלתה ב-1% והריבית בחו"ל עלתה ב-2%.

ג. רמת המחירים בארץ עלתה ב-3% ורמת המחירים בחו"ל עלתה ב-2%.

ד. רמת הסיכון של מדינת ישראל עלתה ודירוג האשראי שלה ירד.

ה. התוצר העולמי קטן.

8) בשנים 2010-2011 רכש הנגיד הישראלי סטנלי פישר כמויות גדולות של דולרים, על מנת לגרום לעלייה בשער הדולר. פעולה זו:

א. מקטינה את היצע הכסף המקומי.

ב. מגדילה את עודף הייבוא.

ג. פועלת לטובת היצואנים והצמיחה במשק.

ד. מקטינה את הצמיחה במשק, כי שקל חלש רע למדינה.

לפתרון מלא בסרטוני וידאו היכנסו ל-www.GooL.co.il
כתב ופתר – עופר לוי ©

9) להלן מספר טענות לגבי שוק מטבע חוץ:

א. במשטר שער חליפין נייד ייתכן עודף ביקוש למט"ח.

ב. הגדלת העברות חד צדדיות למדינה (מענקים) תגרום לירידת שער החליפין במשטר שער חליפין נייד ושער חליפין קבוע.

ג. במשק עם משטר שער חליפין נייד כל שינוי יוביל להתייצבות ע"י שינוי בשער החליפין.

ד. במשטר שער חליפין קבוע כל שינוי יוביל להתייצבות ע"י שינוי בשער החליפין.

10) להלן נתונים לגבי משק בשנה מסוימת:

היצוא - $X = 1,200 + 400(E/P)$

היבוא - $IM = 1,500 + 0.3Y - 600(E/P)$

העברות חד צדדיות - $TR = 500$

התוצר בשיווי משקל - $Y = 10,000$

תנועות הון נכנסות - $CF = 50(i - i^*) + 300$

שער הריבית המקומי - $i = 10\%$

שער הריבית העולמי - $i^* = 8\%$

להלן מספר טענות:

א. אם במשק יש משטר של שער חליפין נייד, אז שער החליפין בשיווי משקל הוא 2.5.

ב. אם במשק יש משטר של שער חליפין נייד, אז העלאת הריבית המקומית ל-12%, תגרום לשער החליפין לרדת ל-2.1.

ג. אם במשק יש משטר של שער חליפין קבוע הנקבע לרמה של 2 ₪ לדולר, אז יתרות המט"ח של המדינה יקטנו ב-400.

ד. אם במשק יש משטר של שער חליפין קבוע הנקבע לרמה של 2 ₪ לדולר ובמשק היה חל איסור על תנועות הון, אזי יתרות המט"ח של המדינה יקטנו ב-900.

תשובות סופיות:

1) ג'	**2)** א'	**3)** ב'	**4)** ד'	**5)** ג'
6) ד'	**7)** א'	**8)** ג'	**9)** ג'	**10)** ג'

לפתרון מלא בסרטוני וידאו היכנסו ל-www.GooL.co.il
כתב ופתר – עופר לוי ©